

Կամո Նիգարյան. Շիզոպոլիս Kamo Nigarian: **Schizopolis**

CAFESJIAN
CENTER FOR THE ARTS

Երևան Yerevan
2015

Acknowledgments

Vahagn Marabyan

Acting Executive Director
Cafesjian Center for the Arts

The exhibition, *Kamo Nigarian: Schizopolis*, marks a major presentation of the work of one of the key figures of late and post Soviet non-conformist art. Bringing together a selection of rarely-seen works from the artist's various thematic series, as well as the replica of his iconic death-mask installation from the Sergey Merкуроv House Museum, the exhibition offers an extraordinary view of Nigarian's exceptional artistic and intellectual achievement.

Tracing Nigarian's 30-year career from 1980s to 2009, *Schizopolis* takes a thematic approach to his critical ideology, focusing on the implicit delusion and transmutation of power and tyranny expressed in his work and philosophy.

I would like to express my profound gratitude to all whose efforts made the exhibition, *Kamo Nigarian: Schizopolis*, possible at the Cafesjian Center for the Arts.

The Center's staff is to be commended for making this exhibition a success. With their dedication and commitment, the Center continues to fulfill the vision of the Cafesjian legacy in Armenia.

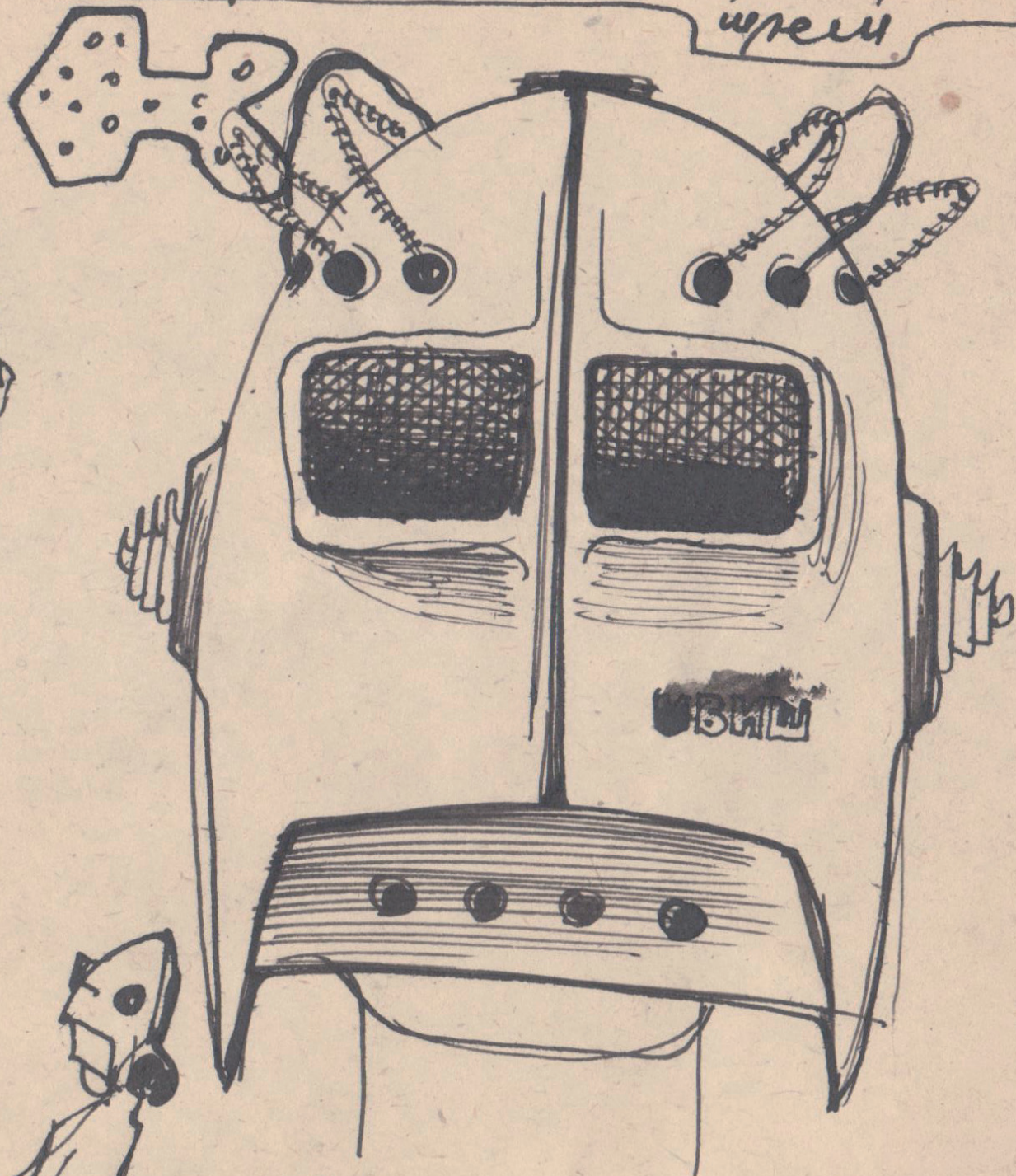
I congratulate and extend a special note of appreciation to the curator of the exhibition Mr. Vigen Galstyan, whose astute curatorial and research approach has brought new emphasis to Nigarian's work.

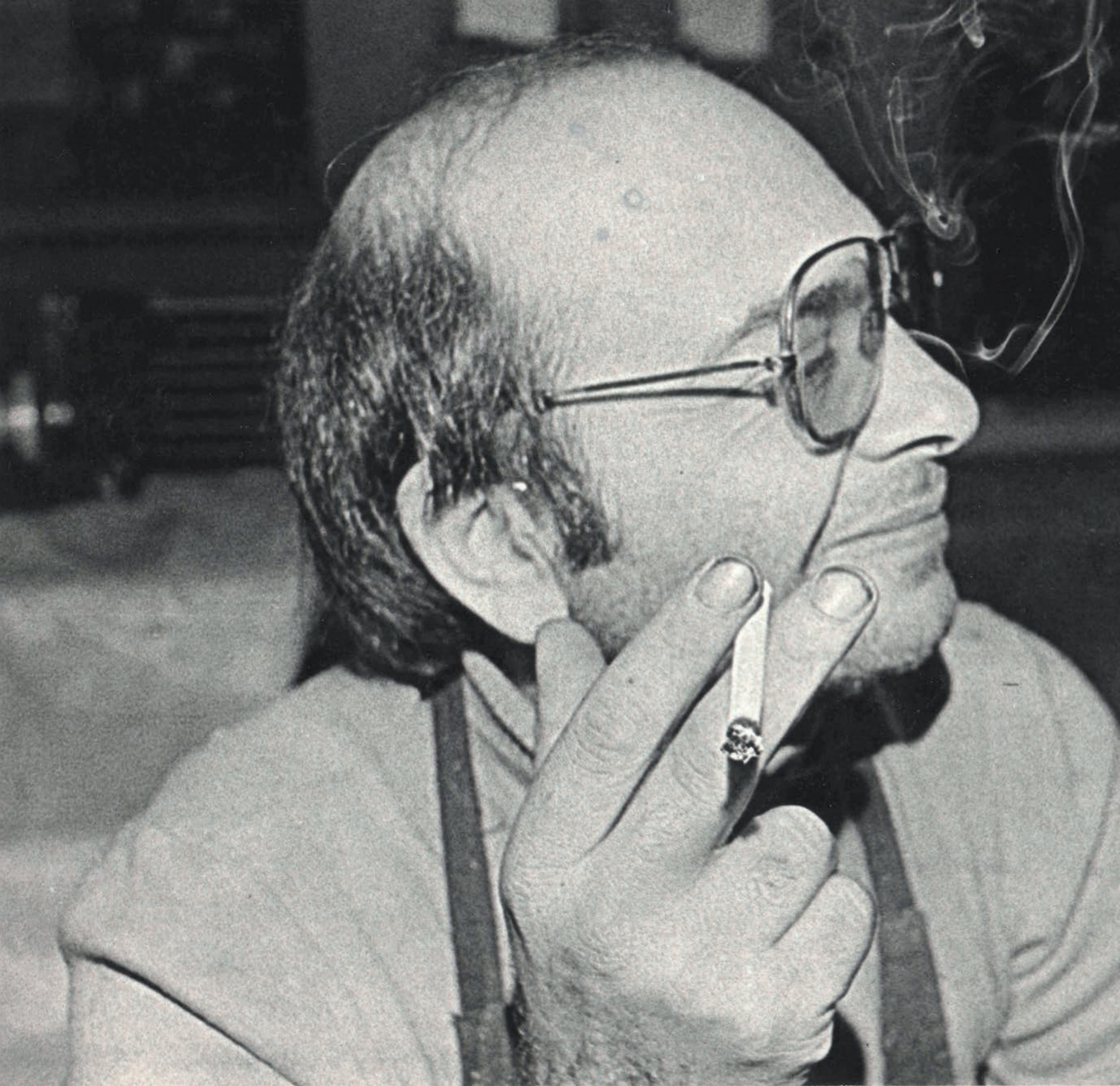
I express my sincere gratitude to Mrs. Sonya Harutyunyan, the Director of the Sergey Merкуроv House Museum, who generously agreed to lend four original death-masks by Sergey Merкуроv.

My congratulations and heartfelt appreciation goes to the wife of the artist, Mrs. Marine Haroyan, for her tremendous support in the realization of the exhibition and catalog.

The artist had a strong conviction that art should provoke resentment. We believe that the exhibition, *Kamo Nigarian: Schizopolis*, affirms this conviction and demonstrates the potential for art to encourage viewers to reassess the essence of power and freedom, order and chaos.

Інформаційно-інтелектуальний шлем

Իրականությունը հանդես է գալիս որպես ցնորատեսիլային դեկորացիա, որին մխրճված են մեր գիտակցության փաստերը... Գործողությունների կուտակումն իրականության ֆոնին ընկալվում է որպես խելագարություն: Մինչդեռ խելագարությունը առողջ բանականությունից տարբերվում է միայն պայմանականությունների սանդղակով:
Շիզոֆրենիան համընդհանուր գիտակցվածի հակառակն է:

Կամո Նիզարյան, 1999

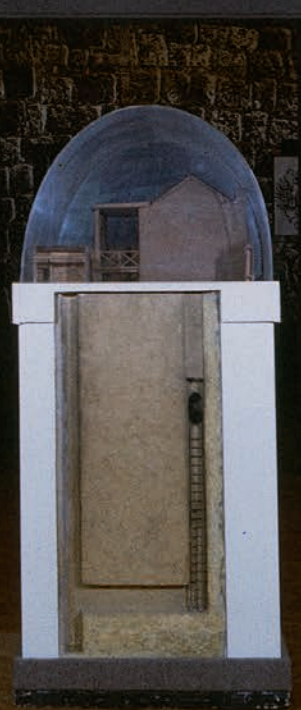

ՄԱՆԻԲԵՍ

ՄԱՆԻԲԵՍ

МАНИФЕСТЪ

Կամո Նիգարյանը ծնվել է 1950-ին պատմական Հայաստանի Գարդմանք գավառի Շելեն-դորֆ քաղաքում (ներկայիս Ադրբեջանի տարածքում), մտավորականի ընտանիքում: Կարճ ժամանակ անց ընտանիքը հաստատվել է Երևանում. այստեղ էլ 1973-ին Կամո Նիգարյանն ավարտել է Երևանի պետական գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտի դիզայնի ֆակուլտետը:

Իր ողջ ստեղծագործական կյանքի ընթացքում աշխատելով դիզայնի բնագավառում արվեստագետը ստեղծել է բազմաթիվ թատերական, ցուցահանդեսային և կինո ազդագրեր, ինչպես նաև յոթ թանգարանային ցուցադրություններ, որոնք եզակի տեղ են գրավում հայկական դիզայնի (դեռևս չգրված) պատմության մեջ: Զուգահեռ զբաղվել է գեղանկարչությամբ և լուսանկարչությամբ: Նիգարյանն ակտիվորեն ներգրավված էր խորհրդային ու շրջանի Երևանի ընդհատակյա արվեստային շրջանակներում: Այդ տարիներին նա մասնակցում էր մի շարք պերֆորմանսների և Նոն-կոնֆորմիստական ցուցահանդեսների կազմակերպմանը, ինչպես օրինակ 1982-ի «Հափենինգը»: Զբաղվում էր նաև երաժշտությամբ՝ 1970-ականների սկզբում կազմավորելով առաջին հայ ռոք խմբերից մեկը՝ «Սարդեր»-ը: 1991-ին նա ամուսնացել է թանգարանագետ Մարինե Հարոյանի հետ, ով դարձավ նրա արվեստի նվիրյալ ջատագովը:

1980-ից Նիգարյանը աշխատել է միայն որպես ազատ արվեստագետ: Հետևողականորեն զարգացնելով էքսպրեսիոնիզմի, սյուրռեալիզմի և կոնցեպտուալ մեթոդոլոգիայի սադրիչ սինթեզը՝ նրա արվեստը հիմնականում մնում էր անտեսված խորհրդային մշակութային կառույցների կողմից: Չկամենալով հարմարվել ու համակցել որևէ ինստիտուցիոնալ կամ հավաքական գաղափարախոսությանը՝ Նիգարյանը մնաց հայ ժամանակակից արվեստի ընդհանուր հոսանքներից դուրս՝ Նույնիսկ Հայաստանի անկախացումից հետո:

Միայն 2001-ին արվեստագետը համաձայնվեց կազմակերպել անհատական ցուցահանդես, որը կայացավ Հայաստանի նկարիչների միությունում: 2010-ին՝ իր վաղաժամ մահվանից մեկ տարի առաջ, Երևանի ժամանակակից արվեստի թանգարանում բացվեց Նիգարյանի լուսանկարչական աշխատանքների առաջին ցուցադրությունը, որը 2012-ին (արդեն հետմահու) ներկայացվեց նաև Պերմի ժամանակակից արվեստի թանգարանում: Նույն թվականին Երևանի ժամանակակից արվեստի թանգարանում բացվեց հեղինակի վերացական աշխատանքների ցուցադրությունը: Այդ ցուցահանդեսները նորովի բացահայտեցին Նիգարյանի բազմակողմանի ստեղծագործական ընդգրկումները և նրա ուրույն տեղը հայ արդի արվեստի տարեգրության մեջ: